

EDİRNE CAMİLERİ VE SELİMİYE SEMPOZYUMU

Sempozyum Çerçevesi

Türkiye'nin Balkanlara açılan kapısı Trakya'da, Tunca'nın Meriç'e kavuşmasından önce meydana gelen kavis içinde bulunan Edirne şehri, pek çok tarihi olaya şahitlik etmiş kadim şehirlerimizdendir. Tarihte farklı şekillerde anılan şehrin ismi, XVIII. Yüzyıldan itibaren "Edirne" olarak telaffuz edilmeye başlanmıştır. Bizans döneminde zaman zaman Balkanlar'dan gelen kavimlerin tehdidine maruz kalan şehir, Haçlı seferleri sırasında birçok yağma ve saldırıya maruz kalıp tahrip edilmiştir. Osmanlıların şehri Orhan Gazi'nin sağlığında oğlu Murad ile Lala Şâhin'in sistemli bir fetih siyaseti sonucu 1361'de fethettiği kaynaklarda yer almaktadır.

Edirne'nin fethi, tarihi açıdan Osmanlı'nın bir dönüm noktasını teşkil etmiş ve Osmanlı Devleti'ne, İstanbul'a yapılacak bir harekât için büyük bir stratejik üstünlük sağlamıştır. Edirne, zamanla batıya yönelik seferlerde orduların konakladığı merkezi bir üs haline gelmiş, devlet düzeyinde gösterilen ilgi ile Otağ-ı Hümâyûn'ların kurulduğu ve vezirlere hil'atler giydirilen önemli bir konuma erişmiştir. Osmanlı hakimiyetiyle birlikte hazırlanan planlar çerçevesinde imar edilmeye başlanan Edirne, kısa zamanda büyük bir gelişme göstermiştir. Şehirde cami, darüşşifa, saray, han, hamam, medrese, konak, köprü gibi pek çok eser vücuda getirilmiştir. Böylece Edirne, dünya tarihinde adı anılan meşhur şehirler arasına girmiştir.

Osmanlı Devleti'nin İstanbul'dan önce ve Bursa'dan sonra, ikinci başkenti olan ve yaklaşık doksan sene bu vasfını koruyan Edirne, özellikle sanat şaheseri camileriyle ayrı bir şöhret kazanmıştır. Şehirde ilk cami I. Murad'ın emriyle Kaleiçi'nde kiliseden camiye çevrilen Halebî Camii'dir (Çelebi Camii). Ayrıca yine Kaleiçi'nde kiliseden camiye çevrilen bir başka mabedin daha varlığı bilinmekle birlikte her iki cami de bugüne ulaşamamıştır. Edirne'de XIV. yüzyıldan kalma yegâne cami 1399 tarihli Yıldırım Camii'dir. Edirne'nin gelişme gösterdiği XV. yüzyılın ilk yarısından itibaren yıllar içerisinde pek çok cami inşa edilmiştir. Eski Cami (1402), Gazi Mihal Camii (1422), Beylerbeyi Camii (1429), Şah Melek Camii (1429), Dârülhadis Camii (1435), Murâdiye Camii (1436), Mezid Bey Camii (1442), Üç Şerefeli Cami (1447), Sarıca Paşa Camii (1458), Kasım Paşa Camii (1479), Sitti Sultan Camii (1482), II. Bayezid Camii, Dârüşşifâsı ve Külliyesi (1488), Taşlık Camii, Selimiye Camii (1574), Şeyhî Çelebi Camii (1575) ve Defterdar Camii (1576) bunlardan yalnızca bir kısmıdır.

Edirne'yi süsleyen muhteşem camiler arasında Eski Cami, Üç Şerefeli Cami ve Selimiye Camii'nin ayrı bir yeri ve önemi vardır. Edirnelilerin dillerinden düşürmedikleri bir tekerlemede: "Eski Cami'nin yazısı, Üç Şerefeli'nin kapısı, Selimiye'nin yapısı" denilmekte ve bu abidelerin mimari açıdan taşıdıkları eşsiz değere vurgu yapılmaktadır. Özellikle Üç Şerefeli Cami, İstanbul'da Süleymaniye, Edirne'de Selimiye ile zirveye ulaşan Osmanlı Cami Mimarisini şekillendiren temel yapı taşı mesabesinde. Selimiye Camii, Mimar Sinan tarafından 1568-1574 yılları arasında Edirne'ye hâkim bir mevkide inşa ettirilmiştir. Külliyesinde medrese, dârülkurrâ, sıbyan mektebi, muvakkithâne ve dükkânları barındırmaktadır. Mimar Sinan'ın bizzat kendisinin "ustalık eserim" dediği Selimiye Camii, Osmanlı mimarisinin ulaştığı en yüksek düzeyi temsil etmektedir.

Başkanlığımızca her yıl 1-7 Ekim tarihleri içerisinde kutlanan Camiler ve Din Görevlileri Haftası'nın 2021 yılı etkinlikleri kapsamında İslam Medeniyetinin önemli mimari eserlerini

bünyesinde barındıran Edirne gibi bir şehri ve içerisindeki kültür mirasını -Selimiye Camii başta olmak üzere- tarihi camiler ve külliyesi özelinde ele almak üzere “Edirne Camileri ve Selimiye” konulu ulusal düzeyde bir sempozyum düzenlenmesinin faydalı olacağı mülhaza edilmiştir. Zira bugün tarihe tanıklık etmiş serhat şehri olan Edirne'nin camileriyle taşıdığı zengin kültürel mirası keşfetmeye ve gelecek nesillere aktarmaya ihtiyaç vardır.

Sempozyumun Amacı

Sempozyumda başta Selimiye Camii olmak üzere Edirne camilerinin kadim tarihine ve şahit olduğu değişimlere ışık tutmak, bünyelerinde barındırdıkları kültür mirasının bilhassa Türk-İslam sanatları açısından tanıtımına katkı sağlamak, camilerin medeniyetimizdeki eşsiz değerini ve toplumsal fonksiyonlarını din hizmetleri ekseninde mercek altına almak amaçlanmaktadır.

Sempozyum Onursal Başkanı

Prof. Dr. Ali ERBAŞ : Diyanet İşleri Başkanı

Bilimsel Danışma Kurulu

Prof. Dr. Abdurrahman HAÇKALI : Din İşleri Yüksek Kurulu Başkanı
Prof. Dr. Huriye MARTI : Başkan Yardımcısı
Prof. Dr. İbrahim Hilmi KARSLI : Başkan Yardımcısı
Doç. Dr. Selim ARGUN : Başkan Yardımcısı
Doç. Dr. Fatih KURT : Dini Yayınlar Genel Müdürü
Prof. Dr. Abdullah KAHRAMAN : Din İşleri Yüksek Kurulu Üyesi
Prof. Dr. Ali AVCU : Din İşleri Yüksek Kurulu Üyesi
Prof. Dr. Enbiya YILDIRIM : Din İşleri Yüksek Kurulu Üyesi
Prof. Dr. Hacı Mehmet GÜNAY : Din İşleri Yüksek Kurulu Üyesi
Prof. Dr. Halis AYDEMİR : Din İşleri Yüksek Kurulu Üyesi
Prof. Dr. İhsan ÇAPCIOĞLU : Din İşleri Yüksek Kurulu Üyesi
Prof. Dr. Metin ÖZDEMİR : Din İşleri Yüksek Kurulu Üyesi
Prof. Dr. Soner GÜNDÜZÖZ : Din İşleri Yüksek Kurulu Üyesi
Prof. Dr. Erhan TABAKOĞLU : Trakya Üniversitesi Rektörü
Prof. Dr. Cevdet KILIÇ : Trakya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dekanı
Prof. Dr. Nesimi YAZICI : KTO Karatay Üniversitesi
Prof. Dr. M. Hüsrev SUBAŞI : Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi

Düzenleme Kurulu

Dr. Burhan İŞLİYEN : Başkan Yardımcısı
Osman TIRAŞCI : Başkan Yardımcısı
Bünyamin ALBAYRAK : Din Hizmetleri Genel Müdürü
Mehmet BİLGİN : Yönetim Hizmetleri Genel Müdürü
Cemalettin GEZGİÇ : Cami Hizmetleri Daire Başkanı
Alettin BOZKURT : Edirne İl Müftüsü
Ömer Faruk ARSLAN : Diyanet İşleri Uzmanı

Muhammet KORKMAZ : Mimar

Sempozyum Dili

Türkçe'dir.

Sempozyum Takvimi

Sempozyum Tarihi	: 2-3 Ekim 2021
Tebliğ Özetlerinin Son Gönderim Tarihi	: 6 Ağustos 2021
Kabul Edilen Tebliğ Özetlerinin Bildirimi	: 17 Ağustos 2021
Tebliğ Metinlerinin Son Teslim Tarihi	: 24 Eylül 2021
Sempozyum Programının İlanı	: 30 Eylül 2021
Sempozyum Metinlerinin Basılması	: 2022-2023

Sempozyum Yeri

Sempozyumun yeri bilahare ilan edilecektir.

Davet

Edirne Camileri ve Selimiye Sempozyumu'nda değerli ilim adamlarını ve araştırmacıları aramızda görmekten onur duyarız.

Katılım Şartları

1. Tebliğler bilimsel ve özgün olmalıdır.
2. Tebliğ özetleri konuyu ana hatlarıyla açıklamalı ve 300 ile 400 kelime arasında olmalıdır.
3. Özetler, camilerhaftasi.diyamet.gov.tr adresi üzerinde yer alan katılım formu kullanılarak e-mail, faks veya posta ile gönderilebilecektir. (Lütfen tebliğ özetinizin ulaşım ulaşmadığı konusunda tekit alınız.)
4. Tebliğ metinleri 4000 ile 7000 kelime arasında olmalıdır.
5. Oturumlarda tebliğ sunumu 20 dakika ile sınırlı tutulacaktır.
6. Tebliğ metinleri camilerhaftasi.diyamet.gov.tr linkinde ilan edilen yazım kuralları çerçevesinde hazırlanmalıdır.
7. Kabul edilen tebliğ metinleri camilerhaftasi.diyamet.gov.tr web sayfasının duyurular kısmında ilan edilecektir.
8. Özeti kabul edildiği halde tam metni takvimde belirtilen tarihe kadar Başkanlığa gönderilmeyen tebliğler sempozyum programına alınmayacaktır.

Konaklama ve Ulaşım

Sempozyum yüz yüze yapıldığı takdirde tebliğ sahiplerinin ulaşım, konaklama ve ağırlama giderleri Başkanlığımız tarafından karşılanacaktır.

İletişim Bilgileri

Diyanet İşleri Başkanlığı

Din Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No:147/A 06800 Çankaya/ANKARA

Telefon : 0312 295 73 33 - 73 66 – 73 29

Cep : 0506 862 88 05

Faks : 0312 284 55 25

E-posta : camilerhaftasi@diyanet.gov.tr

Web : <http://camilerhaftasi.diyanet.gov.tr>

Konular

1. Edirne Camileri ve Selimiye'nin Tarihi
 - a. Edirne Camileri ve Selimiye'nin Yapım Aşamaları
 - b. Edirne Camileri ve Selimiye'nin Geçirdiği Tamir ve Yenilenmeler
 - c. Edirne Cami Külliyelerinin Unsurları
2. İlim ve İbadet Tarihi Perspektifinden Edirne Camileri ve Selimiye
 - a. Osmanlı Döneminde Edirne Camileri ve Selimiye
 - b. Cumhuriyet Döneminde Edirne Camileri ve Selimiye
 - c. Edirne Camileri ve Selimiye'de Görev Yapan Din ve İlim Adamları
 - d. Edirne Camileri ve Selimiye'nin Sosyal, Kültürel ve İlmi Hayata Etkileri
3. Mimari ve Sanat Boyutuyla Edirne Camileri ve Selimiye
 - a. Edirne Camileri ve Selimiye'nin Mimari Özellikleri
 - b. İslâm Sanatına Dair Süslemeler, Hat Levhaları ve Kitabeler
 - c. Camileri Oluşturan Minber, Mihrap ve Diğer Ana Öğeler
 - d. Dünya Kültür Mirası Olarak Selimiye Camii ve Külliyesi'nin Önemi
4. Edirne Camileri ve Selimiye'nin Türk-İslam Medeniyetindeki Yeri
 - a. Tarihçi, Yazar, Şair, Seyyah ve Ressamların Gözüyle Edirne Camileri ve Selimiye
 - b. Vakıf Medeniyeti ve Edirne Cami Vakıfları
5. Diyanet İşleri Başkanlığı'nca Yürütülen Hizmetler Bağlamında Edirne Camileri ve Selimiye'nin Bugünü ve Yarını